Naš čas 18.5.2023

Premislimo, kaj kupimo, potrudimo se in sortirajmo

Predstavitev druge podzemne zbiralnice za stanovalce – Urbani prostor je bolj urejen, čist – Namesto odpadek recimo raje surovina

Velenje, 10. maja – Od ponedeljka, 15. maja, je v Velenju v uporabi nova podzemna zbiralnica, in sicer za odpadke več kot 200 gospodinjstev in več kot 40 pravnih oseb Kidričeve in Šaleške ceste v Mestni četrti Levi breg – zahod. MO Velenje in podjetje PUP Saubermacher sta pred tem pripravila v sejni dvorani MO Velenje predstavitev novega načina zbiranja in odlaganja odpadkov, ki pa se je je žal udeležila le peščica, nekaj deset stanovalcev.

Čistejše, uporabnikom prijazno

Nova podzemna zbiralnica je sestavljena iz 10 podzemnih zabojnikov s skupnim volumnom 44 m³, od tega sta dva zabojnika namenjena mešanim komunalnim odpadkom, dva biološkim odpadkom, eden steklu, dva papirju in trije mešani embalaži (plastika in kovina). Ker sta za uspešnost projekta nujna sodelovanje in podpora uporabnikov, so konec aprila že pripravili usklajevalni sestanek za nov sistem zbiranja odpadkov s predsednikom Mestne četrti Levi breg – zahod, predstavniki upravnikov Habit in Linea ter predstavniki stanovalcev večstanovanjskih blokov, po nekaj mesecih delovanja nove zbiralnice pa bodo opravili tudi anketo med uporabniki.

Kot je na predstavitvi poudarila **Mirjam Britovšek**, podsekretarka Skupne občinske uprave SAŠA regije iz MO Velenje, je delovanje prve zbiralnice, postavljene v Starem Velenju, uspešno in so z njo zadovoljni tudi uporabniki.

»Pozitivni učinki podzemnih zbiralnic so v tem, da je urbani prostor veliko bolj urejen, čist, lepši, da odpadki, ki se prepuščajo in začasno skladiščijo v podzemnem prostoru, niso izpostavljeni meteorološkim vplivom – vetru, dežju, snegu, vročini in tako snovi ostajajo tudi bolj primerne za reciklažo. Oddajanje vseh petih frakcij, ki se zbirajo, je uporabnikom dostopno na enem mestu, zato upravičeno pričakujemo, da bomo ob organizaciji primernega zbiranja odpadkov v domačem gospodinjstvu dosegli še višjo stopnjo ločevanja,« je dejala Mirjam Britovšek.

Pri tem je pomembno, da uporabniki vedo, katere frakcije se zbirajo v zbiralnici, vse drugo pa odpeljejo v Zbirni center. »Tja spadajo

kosovni, gradbeni odpadki, transportna embalaža ... Če se lotimo večje akcije čiščenja, prenove, je smiselno naročiti keson, tekstil lahko oddamo v zabojnike za tekstil in obutev, odpadno električno in elektronsko opremo pa oddamo v zelene zabojnike. Na lokaciji nove podzemne zbiralnice ta zabojnik ostaja,« je še dejala in dodala, da strošek odvoza in predelave odpadkov ostaja za končne uporabnike nespremenjen.

Vse se začne v domačem gospodinjstvu

Na predstavitvi je uporabo zbiralnic podrobneje predstavila **Alenka Centrih Ocepek**, vodja tehnološke priprave dela v PUP Saubermacher. Pri tem je poudarila pripravo odpadkov že v gospodinjstvu: »Vsa embalaža naj bo iztočena in stisnjena, kartonska embalaža raztrgana. Zbirne bobne na podzemni zbiralnici odpremo z nogo in vložimo odpadke v odprtino. Bobni so za 40-litrsko embalažo, vanje ne moremo tiščati 80- ali 100-litrskih vreč. Posebej opozarjam na veliko transportno embalažo – plastične in kartonske gajbice, kartonske škatle – te odpeljemo v zbirni center.«

Med razpravo so stanovalci opozorili, da je v tem delu mesta veliko poslovnih subjektov, trgovin, ki so do zdaj ob dnevih dobave veliko embalaže oddali ob zabojnike oziroma jih zapolnili. Ocepkova je povedala, da te embalaže ni mogoče oddati v podzemne zabojnike, ampak spada v zbirni center. O tem so poslovne subjekte že obvestili.

Ker se vsi v gospodinjstvih srečujemo z velikimi količinami predvsem plastične in kovinske embalaže, ker so vanjo zapakirani prehrambeni izdelki in ker se je v zadnjih letih zelo povečal nakup po spletu, je dober način za zmanjšanje odpadkov premislek, kaj kupujemo in kakšne količine. Alenka Centrih Ocepek: »Pomembno je spreminjati nakupne navade. Nakupe načrtujmo, kupujmo kvalitetne izdelke in toliko hrane, kot je potrebujemo, da je čim manj zavržemo.«

Zbiramo surovine, ne odpadke

Centrih Ocepek je opozorila še na nekaj: »Bolj pravilno bi bilo namesto odpadek uporabljati izraz surovina. Če bomo s to miselnostjo delovali, bomo dali snovem novo življenje. Vsi vidimo, kako odvisni smo od surovin, in ta odvisnost nas je v zadnjih letih veliko stala – pri ogrevanju, gorivih, elektriki, izdelkih, za katere ni dovolj sestavnih delov ... Ugotavljamo, kako so stvari med sabo povezljive; če je nekega energenta manj, premalo ali se ne bo smel več uporabljati, je smiselno, da gre tisto, kar je bilo iz njega narejeno, v recikлažo in dobimo nov izdelek. Če bomo na tak način gledali na svet, bomo lahko rekli, da bomo vsi naredili vse, kar smo znali in zmogli. To naj nas spremlja, ko razmišljamo o prihodnosti – nas samih in naših otrok.«

● Diana Janežič

Prednosti:

- **čistejši, urejen videz prostora,**
- **nožno odpiranje bobnov,**
- **prijazno odpiranje tudi nižjim osebam,**
- **manjše število praznjenj in zmanjšanje voženj,**
- **nadomesti 98 klasičnih zabojnikov,**
- **hitro praznjenje.**

MO Velenje načrtuje v prihodnjih letih postavitev še več podzemnih zbiralnic, najprej v večjih stanovanjskih soseskah.

Zbiranje odpadne embalaže poteka v zbiralnicah (ekoloških otokih) **Kaj sodi v posamezne zabojnike?**

Zabojnik za papir in kartonsko embalažo (zabojnik z rdečim pokrovom)

V zabojnik sodijo: časopisi, revije, zvezki, knjige, prospekti, katalogi, pisarniški papir, papirnate vrečke, kartonska embalaža (opomba: kartonsko embalažo je potrebno primerno raztrgati **in stisniti v velikost predalnika oz. večje kose transportne kartonske embalaže pripeljati v ZC Velenje** in ne puščati ob zabojniku).

Zabojnik za stekleno embalažo (zabojnik z zelenim pokrovom z odprtino)

V zabojnik sodijo: steklena embalaža živil in pijač, steklena embalaž zdravil in kozmetike, kozarci vloženih kozarcev (vse iztočeno in izpraznjeno).

Zabojnik za mešano embalažo (plastična in kovinska embalaža ter tetrapaki-zabojnik z rumenim pokrovom)

V zabojnik sodijo: plastična in kovinska embalaža živil in pijač, plastična embalaža čistil in pralnih sredstev, tetrapaki, plastični lončki in vrečke (vse iztočeno, izpraznjeno in stisnjeno).

V in ob zabojnike za zbiranje embalaže je prepovedano oddajati gradbene odpadke, zeleni odrez, kosovne, nevarne odpadke in druge mešane odpadke.

Občani lahko vse zgoraj naštete odpadke pripeljejo v ZC Velenje. Gradbeni odpadki niso komunalni odpadki, vendar jih lahko gospodinjstva do 300 kg/gosp./leto oddajo brezplačno.

Enkrat letno individualna gospodinjstva brezplačno naročijo odvoz kosovnih odpadkov. V blokovni gradnji upravnik za gospodinjstva brezplačno naroči keson za kosovne odpadke.

Za večje količine zelenega odreza je potrebno naročiti keson.

Pravilno ločevanje odpadkov na izvoru je zakonska obveza vsakega povzročitelja odpadkov.

Odpadek velikokrat ni odpadek ampak surovina, ki jo lahko ponovno uporabimo, zato je pomembno, da z »odpadkom« ravnamo odgovorno.

PUP Saubermacher
Koroška cesta 46, 3320 Velenje | 03 896 87 11